

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LXXXVII. An Peregrinationes & Vota licitè fiant Sanctis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

rum lapsus hæresin) Carolus Magnus, & Carolus IV. &c.

3. Neque inuictis Imperatoribus iniuncta deerat facti RATIO tatarum ad ornatum impensarum. 1. *Magnus enim est Deus noster super omnes Deos*; ideo, 2. Par. 2. *Domus quam ædificare cogito, magna est.* 2. Deinde, templa ædificare & coornare magnæ virtutis est, ac virtutum plurium testimonium, vt Fidei, Spei, &c. 3. Tum, ornatus ij magnarum sunt rerum, vt Sacramentorum, Verbi Dei, &c. Item pietatis exaugendæ, & plurium virtutum excitamentum.

4. Templorum itaque vel eueriores, vel expilatores dirè ex Deo luerunt pro merito: vt Heliodorus 2. *Mach. 5.* Antiochus, 2. *Ma. h. 9.* Balthasar, *Dan. 5.* Iulianus Apostata, teste *Chryf. hom. 4. in Ath.* Ea tamen laus commendatioque ornatus Ecclesiastici vitari potest ex tempore loco, modo & persona. De quibus Ballarminus luculentè.

QVÆSTIO LXXXVI.

An BENEDICTARVM vsus rerum in Dei Cultu sit Christianus?

LVTHERO-CALVINISTÆ negant: quin & calumniantur vacia: Verùm enim VValdensibus, Et VVicleffitis: Vt vid. re est in mea *Genealog. p. 1. q. 28.* Quorum ibidem clamoræ resellantur.

AUTOR. I. Rectè & salutariter sunt Benedictiones aquæ, olei, panis, cereorum, ramorum &c. 1. Sic Scripturæ exempla; quæ repetè ex meo *Antichristo p. 1. q. 28.* 2. Sic & Traditio: De Aqua testis est S. Clemens l. 8. *Constit. c. 35.* S. Dionysius in *Hierarchia*: Alexander

1. *Epist. 1. &c.* De oleo *ijdem.* De cereo *Patchali, Strabo c. 30. Conc. Tolet. 17.* De palmis & Cineribus, S. *Maximus. &c.*

II. Benedictis reb. rectè vtimur, 1. Ad effectus supernaturales procurandos, & significandos. 2. Ad delenda pec. venialia: 3. Ad effugandos dæmones, morbosque curandos. Ita enim liquet è S. Scriptura; *vbi suprâ.* Et Exemplis S. Patrum: apud *Bellarminum libr. 3. cap. 7. de Sanctis.*

Mendax Hehhusius ea vocat mendacia, scilicet S. Epiphaniij, Theodoreti, Palladii, Hieron. Greg. Bernardi, &c. Contra quos ille profanus istud Christi citat: *Pseudopropheta edent miracula & prodigia, vt inducantur in errorem, si fieri potest, etiam electi.* Sed vera miracula solius sunt Dei, quæ per seruos suos edere dignatur: vt hac in re per S. Marcellum, Macharium, Hilarionem, Fortunatum, Malachiam, &c. Plura vide in *Genealog. p. 1. q. 28.*

QVÆSTIO LXXXVII.

An PEREGRINATIONES, & VOTA, licitè fiant Sanctis?

LVTHERANI Magdeb. fingunt abusum peregrinandi cœptum tempore Constantini. CALVINIANI, calumniantur vt impium. Vide *Genealog. p. 1. quest. 29.* eorum argumenta refutata.

AUTOR. I. Deus in Veteri Testamento, præcepit peregrinari ad Tabernaculum: *Deut. 16.* Vt sic obseruauit; etiam arate Christi videntis, nec improbantis, *Ioan. 12.* Quin etiam, *Luc. 2.* caudem obeuntis.

2. S. Patres illas & pro iure commẽdarunt, & frequentarunt ante æuum

COA-

Constantini, teste Eusebio lib. 6. hist. c. 9. *Alexander Ierosolymam adorandi, & locorum Sanctorum videndi causa properavit.* Quem S. Martyrem Centuriatores oppidò laudant. De Ierosolymitana peregrinatione ante Constantinum vide *Billar. l. 3. de Sanctis c. 8.* Ibidem de Romana ad Limina Apostolorum. Et eas Deo gratas accidisse, miracula subinde testabantur.

3. Nec utilitates desunt certæ multis: 1. Ut, maior Dei honos ac Sanctorum in terris. 2. Laboriosior pœnitentia ad maiorem satisfactionem. 3. Deuotio insignior ex præsentia loci, Sancti, aut rei sacræ; cuius honori fit peregrinatio.

I. LUTHERO-CALVINISTÆ communiter ac certatim VOTA Sanctis facta derident, ac idololatriæ insimulant plerique omnes. Salsissimè verò ac blasphemè Erasminus in *Colloquio Naufragium*.

AUTOR. Longè secius Patrum Sanctior Antiquitas. Testis Euseb. libr. 13. præparat. Euang. c. 7. *Nos vere pietatis milites, ut Dei Amicos honorantes ad monumenta illorum accedimus, Votaque illis facimus tanquam viris Sanctis, quorum intercessione ad Deum non parum iuuari profitemur.* Manichæus Faustus apud S. August. lib. 20. c. 3. *contra Faust.* sic obiicit: *Idola vertistis in Martyres, quos Votis similibus colitis.*

DICES Votum est actus religionis, solum Deo debitum; ut & iuramentum, & Sacrificium. Num. 30. Deut. 31. Iel. 19. *Vota vouebunt Domino, & soluent.*

I. RESPONDET D. Tho. 2. 2. q. 88. a. 5. Promissio Sanctis aut prælato facta est materia Voti: at quæ fit Deo, est formale votum. Ut Sancto promitti-

tur peregrinatio ipsa; at Deo, seeam impleturum. 2. Caietanus ibid. aliter: Sanctis vouetur non quæ creaturis, sed quæ Deus in eis habitat per gloriam: ita ut voueatur Deo in Sanctis. Ceu maledicta in Sanctos, tendunt in ipsum Deum.

Et Vota ea terminantur in Deum laeteticis; at in Sanctos quoque dulceticis: id est, in Deum, ut Principium primum; in Sanctos, ut in mediatorem. Unde Votum vox est generalis, diciturque analogicè, Deo propriè & principiter; Sanctis secundariò & mediatiè.

Sicut autem votum fit Deo ad honorem, non ad utilitatem Dei, sed nostram, sic & Sanctis, tanquam Diis per participationem gloriæ; in qua securi & confirmati æternant.

Q V Æ S T I O LXXXVIII.

An Christo licitè FESTA sanctiantur?

LUTHERO-CALVINISTÆ, conspiciunt in hisce: 1. Festiuare, iuris esse Diuini ac naturalis. 2. Ius id determinatum à Pastoribus & Plebe. 3. Determinatum ad dies certos non obligare in conscientia per se: 4. Nec dies reddere determinatos Sanctiores. 5. Sanctis, Eucharistia; &c. dies consecrare, nefas. Vide in mea *Genealogia par. 1. q. 50.* In *Mentice Antipap. p. 1. q. 8.*

AUTOR. His contraria, (excepto primo) temper asseruit Ecclesia Dei.

I. *Vllum agere festum Veter. Testamenti cum Iudæis, nefas Christiano.* 1. Quia Rom. 14. Gal. 4. Col. 2. Paulus Iudæizantes coarguit Ebionitas. Mentuntur igitur Magdeburgenses *Cent. 1. lib. 2. cap. 6.* Pau-